

planten die opkomt. Jonge bladeren en jonge scheuten kunnen als groente of in soep gebruikt worden. Maak bij gebruik als groente de scheuten klaar als asperges. De bladeren kunnen ook voor het trekken van thee gebruikt worden maar dan moeten de bladeren eerst in de zon drogen.





Heide kan niet bestaan zonder schapen. Als heide niet wordt begraasd, dan zou alles al snel dichtgroeien met grassen, struiken en op termijn zelfs grote bomen. De heide zou binnen tienallen jaren helemaal verdwijnen... Schapen houden met hun gegraas de heide open. Ze eten gras zoals het pijpestrootje tussen de heide weg en verorberen malse, jonge boompjes

voordat die de kans krijgen te groeien. Ze knabbelen trouwens ook graag aan de heidestruiken zelf maar dat is juist goed. Het stimuleert de groei. Hei en schaap hebben samen dus een goede relatie. Een echte win-win situatie.





Een schaap kan een leeftijd van 15 tot 20 jaar halen, maar dit komt in de praktijk zelden voor: meestal worden ze veel eerder geslacht. Op hoge leeftijd verliest een schaap zijn tanden en kiezen waardoor het niet meer goed kan eten. Die gebruiken ze om gras en kruidachtigen af

te snijden, met een beweging zoals een tondeuse. Het grazen gaat dus heel anders dan bij de koe die het gras met zijn tong lostrekt. Een schaap eet daarom veel korter gras dan een koe, en een boer kan wel eerst koeien in een wei zetten en daarna schapen, maar nooit andersom.





Op dit traject krijgen we af en toe te maken met een iets moeilijker terrein. Op deze plaatsen

heeft men dan touwen of kabels vastgemaakt zodat de wandelaar enige steun kan zoeken. Die paar touwen of kabels kan men niet echt een Via Ferrata of een klettersteig noemen.





De geschiedenis van de via ferrata's begint eigenlijk in de Italiaanse Dolomieten. Tijdens de Eerste Wereldoorlog werd er in dit gebied, dat toen nog toebehoorde aan Oostenrijk) hevig gevochten tussen de Kaiserjäger (Oostenrijkse soldaten) en de Alpini (Italiaanse soldaten). Deze gevechten vonden veelal plaats in de bergen en beide partijen probeerden strategische

posities in te nemen om van daaruit de vijand te verslaan. Om soldaten en materieel op een zo veilig mogelijke manier te verplaatsen, werden er staalkabels in de bergwanden vastgemaakt. Later werden deze routes gebruikt voor recreatief gebruik. Klimmers gingen langs de staalkabels om bij klimroutes te komen die eerst moeilijk te bereiken waren en ook bergwandelaars maakten er gebruik van om zo op plekken te komen die voorheen onbereikbaar bleven voor hun. Na de Tweede Wereldoorlog werd het aantal via ferrata's in de Dolomieten uitgebreid.





De Trôs-Marets ontspringt in de Hoge Venen ten zuiden van de Baraque Michel, en mondt uit in de Warche. De Trôs-Marets dondert over slechts 6 km van 640 m hoogte naar 340 m

hoogte en heeft de allure van een echte bergrivier. De kracht van het snelstromende water sleet een V-vormig ravijn uit, met watervalletjes die over de grote kwartsietblokken heen denderen.

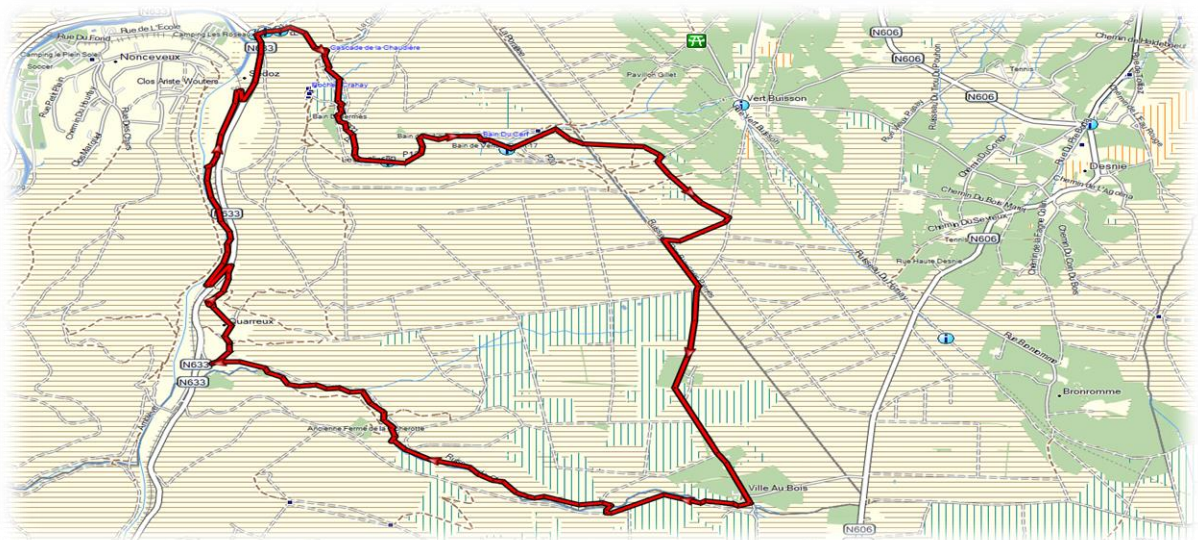




Deze avond werd er in het hotel een quiz georganiseerd en enkele deelnemers hebben hun prijs tentoongesteld in het restaurant.

Vrijdag 24 juli 2020

- Wandeling : Luswandeling langs de ontstuimige riviertjes Ninglinspo en Chefna
- Gebied : Aywaille
- Afstand : 14 km
- Stijgen : 400 m
- Dalen : 400 m
- Duur : 5 uur





Vandaag doen we een van de mooiste wandelingen van de Belgische Ardennen. Het traject leidt wandelaars langsheen de Ninglinspo, een berggrievtje in de provincie Luik, doorheen

het prachtig groene heuvellandschap rond Aywaille. Een must voor iedereen die de Ardennen bezoekt.





Ninglin-wat...?! Jaja, de Ninglinspo. Ning (als in: dingue), Lin (als in: lapin) en Spo (als in... Nu ja, Spo, met de O van 'cadeau'). De Ninglinspo is het enige bergriviertje dat ons land rijk is, en is tegelijk de benaming van de wandeling die er langsheen loopt.

Het is zonder twijfel één van de mooiste wandelingen die je in de Belgische Ardennen kunt afleggen. Iedere zichzelf respecterende wandelaar moet minstens één keer langsheen de Ninglinspo hebben gewandeld.





De Ninglinspo is wel degelijk een bergrivier, ook al is het een kleintje. Dit wil zeggen dat er langsheen het parcours waterbekkens zijn, waar je even met de voeten het water in kan. De watervalletjes zijn uiterst charmant en banen hun weg doorheen de rotsen.

Deze wandeling is best wel uitdagend. Veel klimmen en dalen en soms is het even zoeken welke richting je nu precies uit moet. Maar verdwalen is praktisch onmogelijk.





Onderweg is het de hele tijd genieten van de prachtige natuur in dit stukje van de provincie Luik.



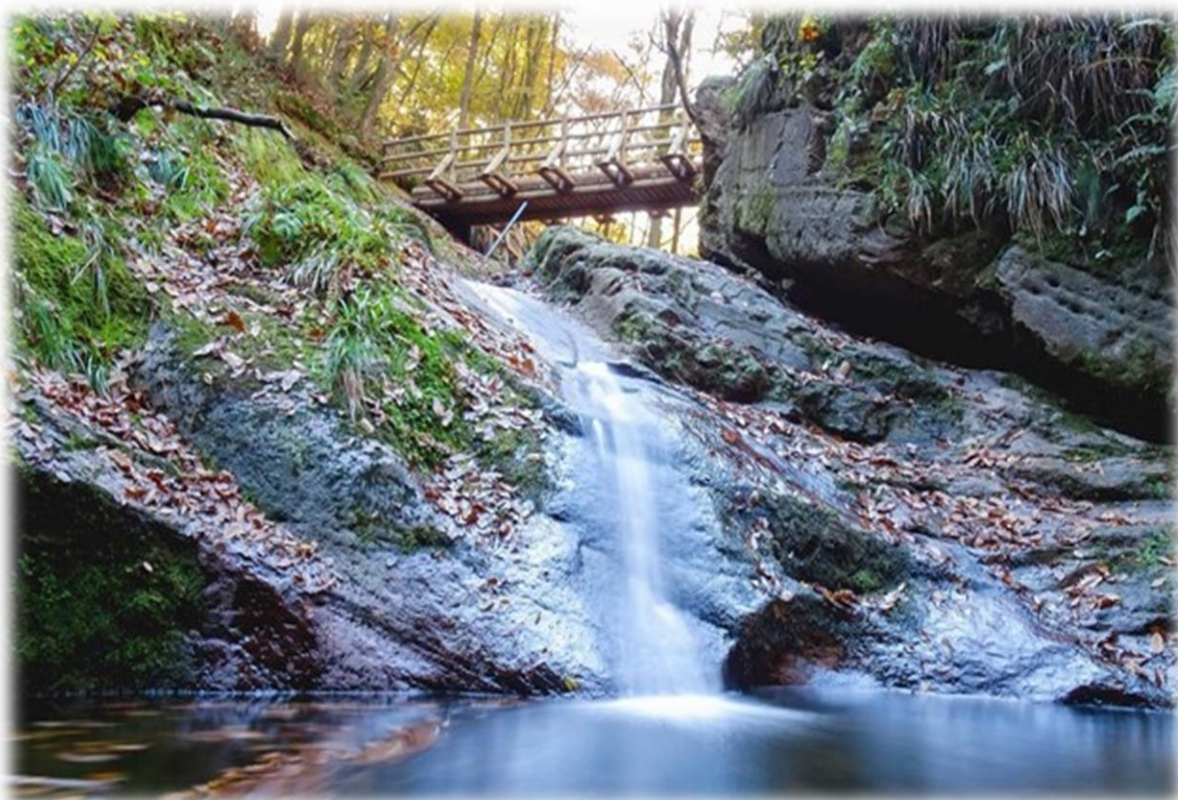
Gelukkig heeft men de laatste jaren veel geïnvesteerd in trappen en leuning, allemaal zaken die het toch wat gemakkelijker maken voor de wandelaar.



In het begin komen we heel veel wandelaars tegen, vooral gezinnen met kinderen, maar na enige tijd zijn we veruit de enige wandelaars.



De loop van de Ninglinspo daalt van 420 meter naar 170 meter, is 3 kilometer lang en heeft hierdoor een gemiddeld verval van 8%. Ze overbrugt een hoogteverschil van 250 meter.



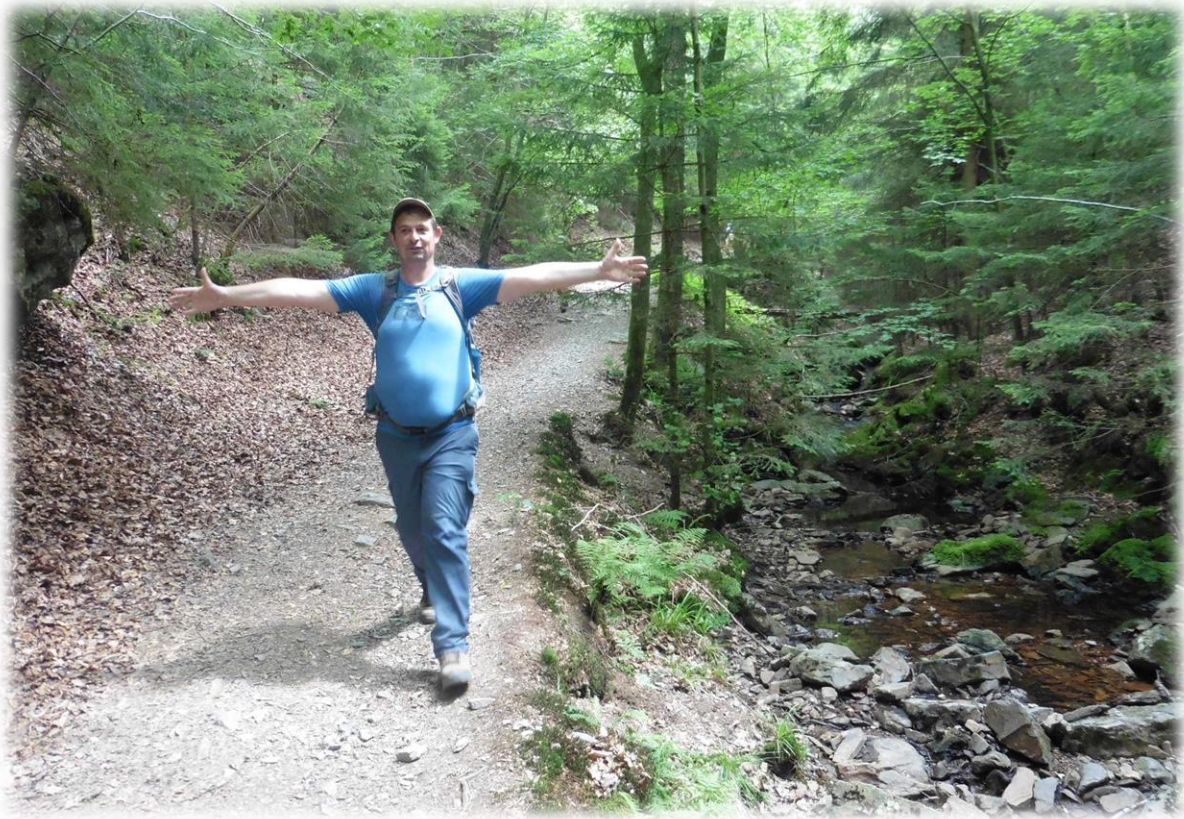
De merkwaardige naam 'Ninglinspo' is het gevolg van een schrijffout van Franse cartografen die een flink aantal plaatsnamen verdraaiden in het 'Ourthe-departement' welke in 1876 bij ons gecreëerd werd. Zij verwisselden de naam van de stroom met de naam van het stuk grond daar waar de beek in de 'Amblève' stroomt.



Even voorbij de bron van de Ninglinspo steken we een hoogplateau over naar en ander, al even mooi, riviertje de Chefna.



De Chefna is een zijrivier van de Amblève. Vroeger heeft men in het rivierwater naar goud gezocht. Er is ooit goud gevonden, maar het was een kleine hoeveelheid. De opbrengst bedroeg 0,40 gram goud per ton gesteente.



Christophe heeft het duidelijk naar zijn zin. Maar het is dan ook vandaag zijn verjaardag. Proficiat Christophe, alweer een jaartje erbij.



En net zoals bij de Ninglinspo dienen we hier ook regelmatig een brugje over te steken.



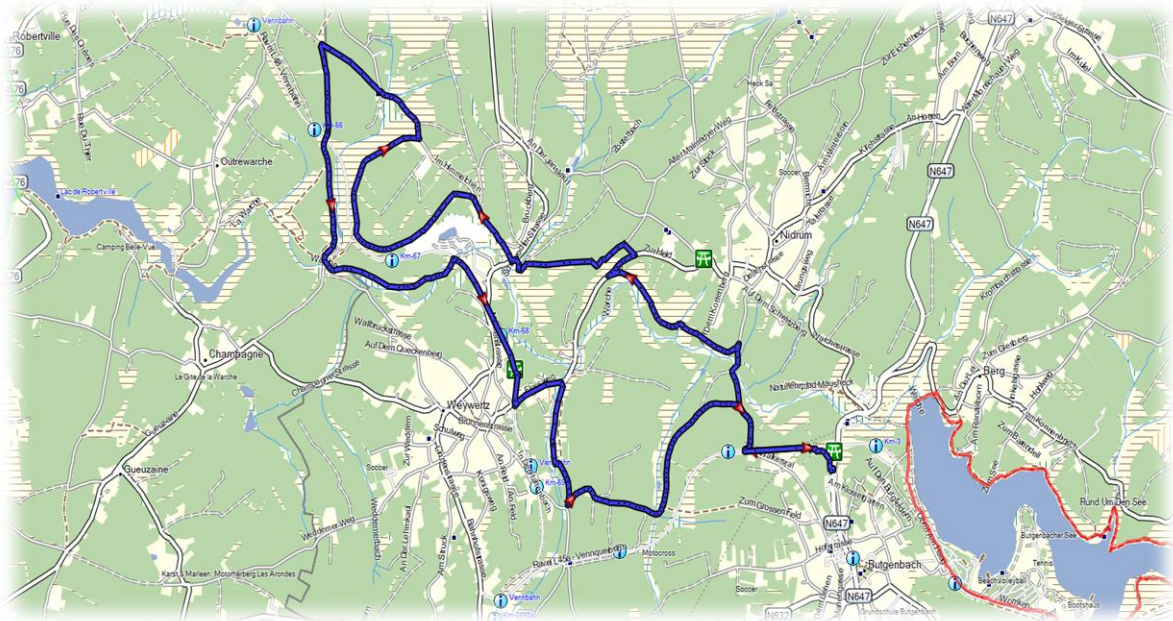
We keren terug naar de parking via de oevers van de Amblève. De rivier ontspringt in de plaats Honsfeld in de gemeente Büllingen (Luik), op 640 m boven de zeespiegel. De Amblève mondt uit in de Ourthe nabij Comblain-au-Pont. De vallei van de Amblève wordt gezien als een van de mooiste gebieden in de Hoge Ardennen.



Volgens de legende zijn deze kwartsietstenen de resten van een molen die de duivel zou hebben gebouwd voor een molenaar die zijn ziel aan de duivel had verkocht. De molenaar werd gered door zijn vrouw die verhinderde dat de molen zou draaien. De duivel barstte in woede uit, vernielde de molen en doodde de vrouw. Men zegt dat als je goed luistert, het gehuil van de arme man nog altijd te horen is. Dit gebied noemt men Fonds de Quarreux.

Zaterdag 25 juli 2020

- Wandeling : Luswandeling in de Warchevallei tussen Bütgenbach en Weywertz
- Gebied : Bütgenbach
- Afstand : 14 km
- Stijgen : 200 m
- Dalen : 200 m
- Duur : 5 uur

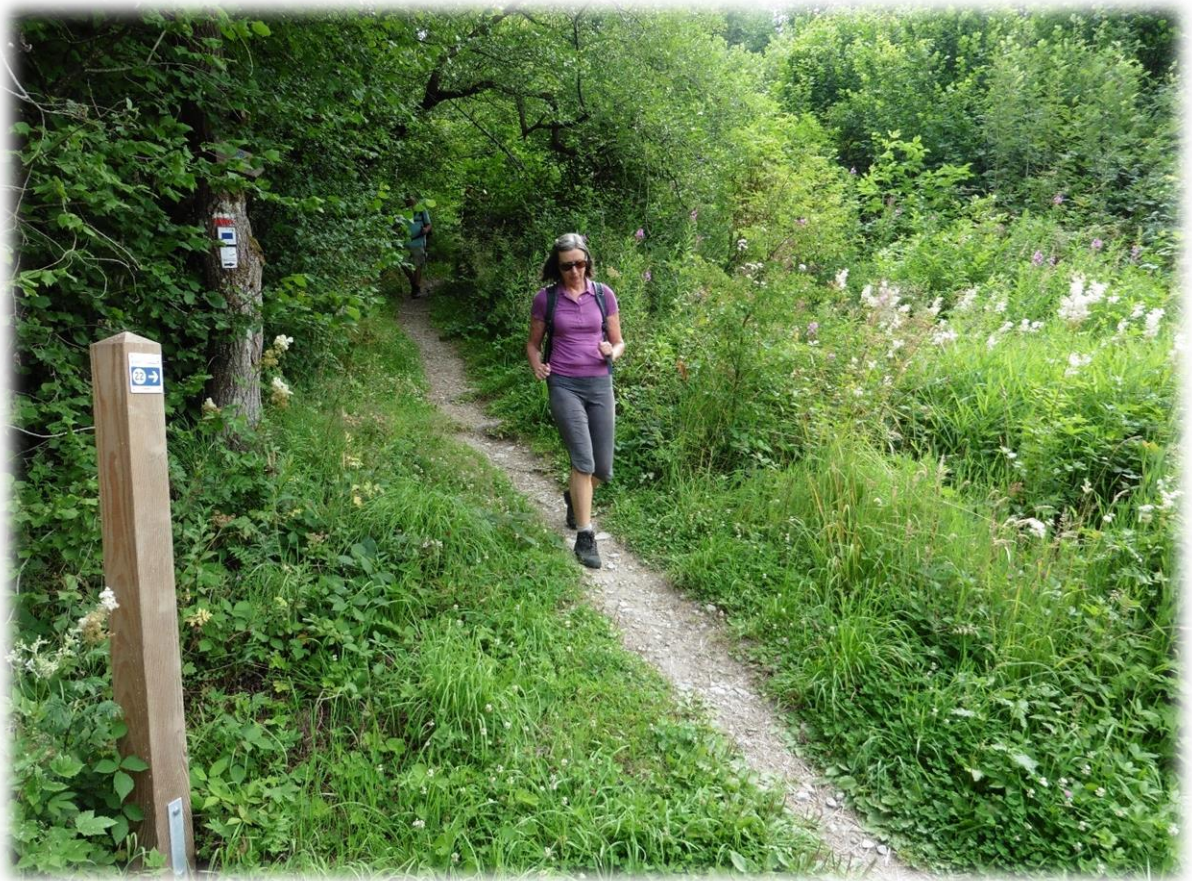




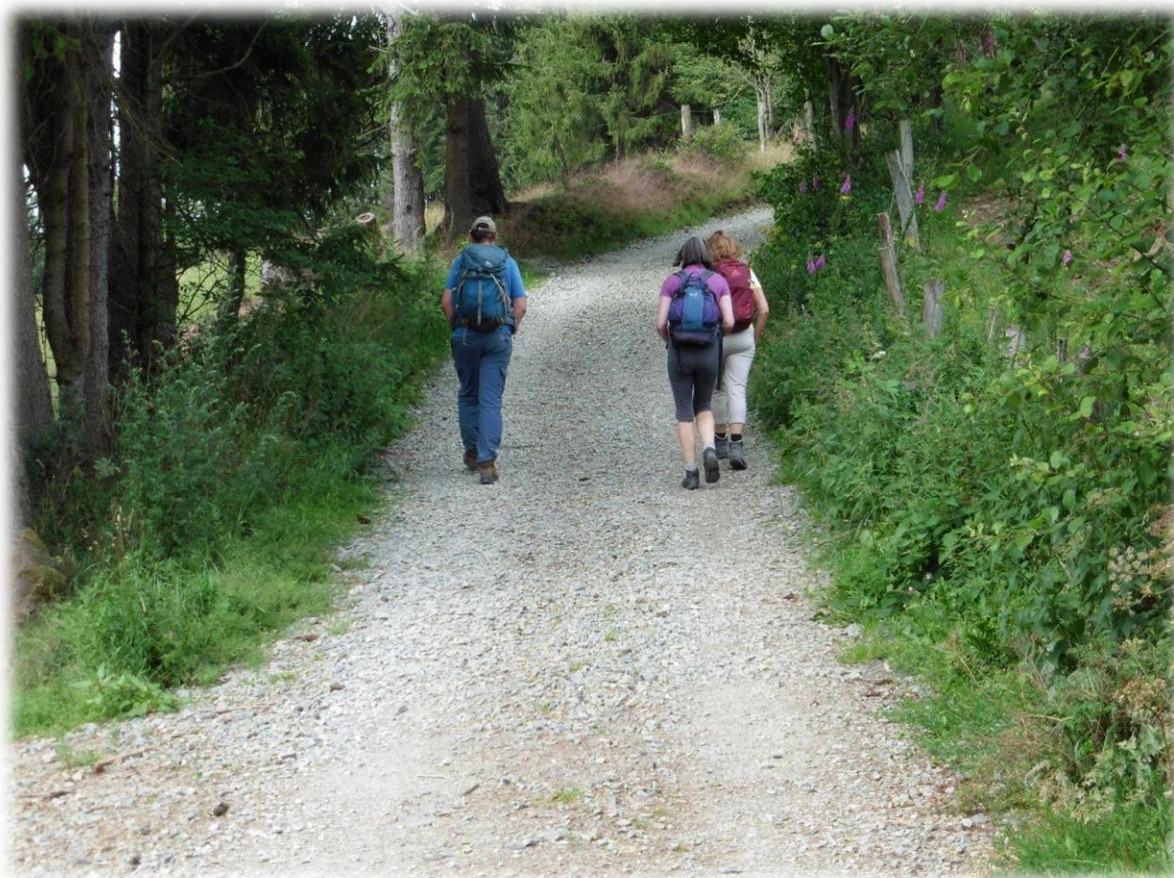
Voor de meesten van ons zit de vakantie er op maar met enkele deelnemers van de reis doe ik vandaag ook nog een wandeling langs de Warche.



We vertrekken in de buurt van ons hotel in Bütgenbach. Het is een gevarieerde wandeling langs beide oevers van de Warche afgewisseld door wandelpaden door de bossen en door de velden en weiden.



In een weide, waar koeien op grazen, zien we plots een vos de weide oversteken. Een foto nemen van het diertje lukt ons niet, het beestje was wat te vlug.

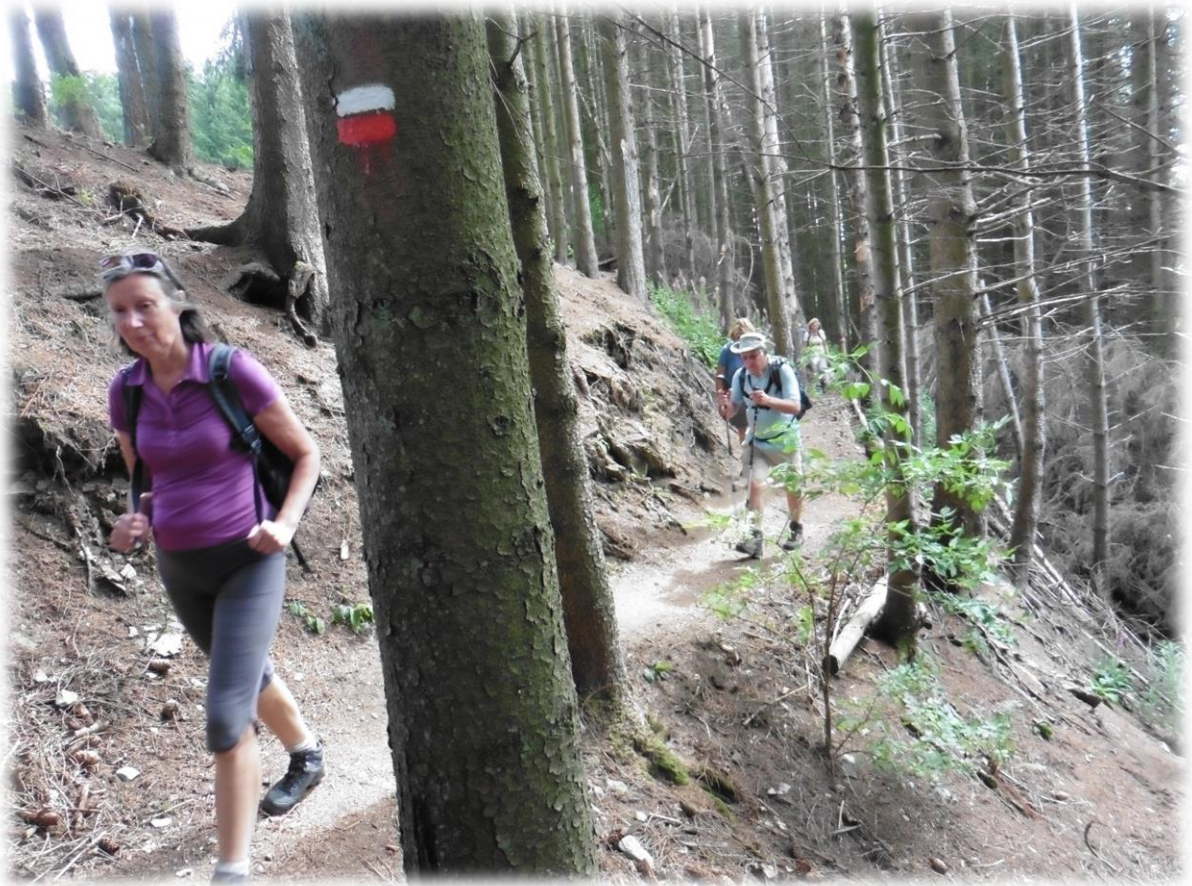


Vossen jagen solitair, meestal 's nachts en in de schemering, maar in onverstoorde gebieden jaagt hij liever overdag. De vos eet bijna alles. Hij kan hard rennen, tot zestig kilometer per uur, alhoewel zes tot dertien kilometer per uur de normale snelheid is.



De prooien van de vos zijn meestal kleine en middelgrote prooidieren, zoals grote kevers, muizen en andere knaagdieren, konijnen, hazen, vogels en eieren, regenwormen en zelfs

egels. Ook vruchten en bessen (vooral bramen) worden gegeten, evenals aas, placenta's en afval. De vos negeert kikkers en padden en vindt mollen en spitsmuizen niet lekker.





Dagelijks moet een vos ongeveer vijfhonderd gram aan voedsel binnenkrijgen. Een vos doodt soms meer dan hij nodig heeft. Vooral op plaatsen waar meerdere prooidieren op elkaar

zitten en niet kunnen ontsnappen, kan hij een ware slachtpartij aanrichten, bijvoorbeeld in kippenhokken.





Het territorium van de vos kan tot 12 km² bedragen, al naargelang van voedselaanbod, veilige nestplaatsen en dergelijke. Hun biotoop wordt afgebakend met geursporen, voornamelijk urine en uitwerpselen. In het wild kan de vos zo'n tien jaar oud worden. De meeste vossen worden echter niet ouder dan 3 jaar. Jacht is de voornaamste doodsoorzaak. Ook worden

veel vossen slachtoffer van het verkeer. Ziektes waaraan vossen kunnen lijden zijn bijvoorbeeld schurft en hondsdolheid.





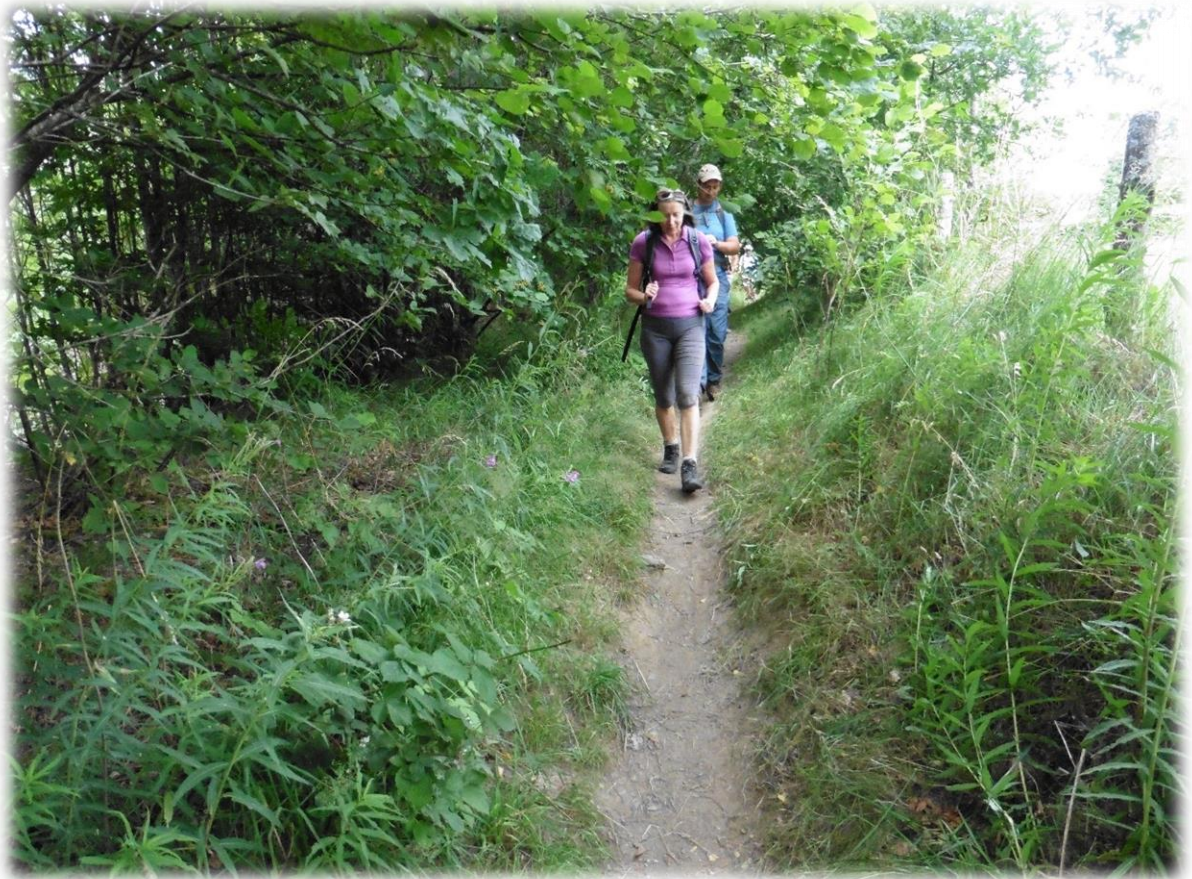
We komen voorbij een oude steengroeve waar zich nu een klein meertje heeft gevormd.



Het akkerklokje komt vooral voor op vochtige, voedselrijke grond in bermen, langs spoorwegen en heggen en soms ook in en langs bouwland.



Het hotel Le Vieux Moulin, gelegen in Weywertz langsheen de Warche, werd in 1834 gebouwd als graanmolen. Het rad is niet meer aanwezig.



We hebben terug een mooi plaatsje gevonden voor de laatste picknick van deze reis.



Alle wandelingen heb ik op voorhand verkend tijdens de lockdown in de coronaperiode. Ik had wel toelating gekregen van de overheid om deze wandelingen te gaan verkennen.



Na de briefing vraag Marleen het woord. Zij leest een tekst voor die de deelnemers stiekem hadden geschreven tijdens de wandelingen. Hieronder leest u de volledige tekst.

Liebe Ludwig,
Wir lieben dich....

Je bracht ons van wald bis zum see en wij, wij volgden jou langzaam en gedwee, behalve Jantje en Fredje, die telden wel voor twee.

Heb je een ergernisje vandaag? We helpen je heel graag.

Je was altijd in de weer. En wij genoten keer op keer.

Waren er frietjes, kroketten of saus tekort? Ludwig kwam altijd met een vol bord.

De kilometers waren niet altijd correct, maar dat vonden wij perfect.

Een schilderijtje kregen we niet af, want we waren pompaf.

Als bedankje deze envelop, met een kaartje en nog iets bovenop.

We geven je een dikke, virtuele beis en tot de volgende reis.



Dikke mercië *grinsette*
 Heel erg bedankt *Christophe*
 Ik houd leuker en
 natuurlijker mee. En dat
 heb ik nooit geleerd. Bedankt! En
 Hartelijk dank, Ludwig, voor de goed uitgestippelde
 routes en het meesterschap om alle
 leeftijden enthousiast te krijgen. Jan en Dany
 Bedankt voor de mooie wandelingen, de
 goede organisatie en de vele extra's. Jan
 Dank voor deze mooie organisatie
 waken, mooi schilbij. J.P.

Hartelijke dank voor de
 mooie vakantie!!



Fred
 Super bedankt van
 Marlène met de lange bene!

Jan
 Wat een mooie, gezante vakantie,
 bedankt, Ludwig, Marjé
 Weer een leuke week gehad, Sylvain
 Bedankt voor je gids-zijn op deze
 mooie vakantie. Chris

Wel, het was voor mij een eer om deze zeer toffe groep te mogen begeleiden. Ik heb er veel plezier aan beleefd. Dank aan de groep voor het mooie kaartje en de omslag met drinkgeld. Dit laatste had niet echt hoeven maar het doet toch plezier.

De blaren en de kleine verwondingen die jullie hebben opgelopen zullen spoedig genezen.

Misschien zien we elkaar ooit nog weer.

Andere reisverslagen van deze jongen kun je terugvinden op www.ludwighaese.be



Ludwig D'Haese

benaltijdweg@gmail.com

Tekst

Ludwig D'Haese

Foto's :

Ludwig D'Haese en andere groepsleden